

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2016. december
(OR. en)

15120/16
ADD 8

Intézményközi referenciaszám:
2016/0382 (COD)

ENER 417
CLIMA 168
CONSOM 298
TRANS 479
AGRI 650
IND 261
ENV 757
IA 130
CODEC 1802

FEDŐLAP

Küldi: az Európai Bizottság főtitkára részéről Jordi AYET PUIGARNAU igazgató

Az átvétel dátuma: 2016. december 1.

Címzett: Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, az Európai Unió Tanácsának főtitkára

Biz. dok. sz.: SWD(2016) 419 final - PART 1/2

Tárgy: BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM
A HATÁSVIZSGÁLAT VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓJA amely a következő dokumentumot kíséri Javaslat: az Európai Parlament és a Tanács irányelve a megújuló energiaforrásból előállított energia támogatásáról szóló 2009/28/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak az SWD(2016) 419 final számú dokumentum 1/2 részét.

Melléklet: SWD(2016) 419 final - PART 1/2

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2016.11.30.
SWD(2016) 419 final

PART 1/2

BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM

A HATÁSVIZSGÁLAT VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓJA

amely a következő dokumentumot kíséri

Javaslat:

**az Európai Parlament és a Tanács irányelve a megújuló energiaforrásból előállított
energia támogatásáról szóló 2009/28/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv
módosításáról**

{COM(2016) 767 final}

{SWD(2016) 416 final}

{SWD(2016) 417 final}

{SWD(2016) 418 final}

Vezetői összefoglaló

Hatásvizsgálat a megújuló energiaforrásból előállított energia támogatásáról szóló, 2009. április 23-i 2009/28/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslatához

A. A fellépés szükségessége

Mi a probléma lényege és miért jelent problémát uniós szinten?

A 2009/28/EK irányelv (**a megújulóenergia-irányelv**) a megújuló energiaforrásból előállított energia előmozdítására szolgáló európai keretet hozott létre, és valamennyi tagállam számára 2020-ra elérendő kötelező nemzeti célkitűzést határozott meg a megújuló energiaforrásoknak a teljes bruttó energiafogyasztáson belüli részarányára vonatkozóan. 2014 októberében az Európai Tanács 2030-ra elérendő 27 %-os kötelező célban állapodott meg az EU-ban felhasznált megújuló energia aránya tekintetében, azonban nemzeti szinten nem határozott meg kötelező célértékeket. A jelenlegi szakpolitikák hosszú távú hatásai, a technológiai fejlődésnek köszönhetően javuló költség-versenyképesség, a kibocsátáskereskedelmi rendszerrel (ETS) és az azon kívül eső ágazatokkal, valamint a villamosenergia-piacok újratervezésével, az irányítással és az energiahatékonysággal kapcsolatos kezdeményezések várhatóan mind növelni fogják a megújuló energia arányát. További uniós szakpolitikai fellépés hiányában azonban ez a növekedés nem lesz költséghatékony, és nem fogja lehetővé tenni a megújuló energia tekintetében uniós szinten kitűzött cél elérését.

Mit kellene elérni?

Az energiaunióról szóló stratégiával összefüggésben a megújulóenergia-irányelv felülvizsgálatának négy fő célja van: i. hozzájárulni az átlagos globális hőmérséklet-emelkedés legfeljebb 2 °C-ra való korlátozásához, és – tekintettel az ENSZ párizsi éghajlatváltozási konferenciáján elfogadott COP21 célkitűzések teljesítésére vonatkozó uniós kötelezettségvállalásra – megközelíteni az 1,5 °C-os értéket; ii. 2030-ra költséghatékony módon elérni, hogy a megújuló energiaforrások részaránya legalább 27 % legyen az EU-ban; iii. az importfüggőség csökkentése révén az EU gazdaságát biztonságos energiaellátásúvá tenni; iv. hozzájárulni ahhoz, hogy az EU világelső legyen a megújuló energiaforrások terén, és globális központtá váljon a fejlett és versenyképes megújulóenergia-technológiák vonatkozásában.

Milyen hozzáadott értéket képvisel az uniós szintű fellépés (szubszidiaritás)?

A fennálló konkrét piaci hiányosságok és akadályok miatt uniós szakpolitikai fellépésre van szükség annak biztosítására, hogy a megújuló energiára vonatkozó, uniós szinten legalább 27 %-os kötelező célt a tagállamok **együttesen** elérjék, és hogy ez költséghatékony és a piacot a legkevésbé torzító módon valósuljon meg. Az uniós fellépés az egész EU-ra kiterjedő szabályozási keret révén biztonságot nyújt a beruházók számára, valamint biztosítja a megújuló energia következetes és költséghatékony uniós szintű alkalmazását és a belső energiapiac hatékony működtetését, miközben az egyes tagállamok számára lehetőséget kínál arra, hogy az általuk választott energiaszerkezetnek megfelelően állítsanak elő különféle megújulóenergia-fajtákat.

B. Megoldások

Milyen opciói vannak e célkitűzések elérésének? Van-e előnyben részesített opció? Amennyiben nem, miért nem?

A megújuló energia alkalmazását szolgáló különféle jogalkotási és nem jogalkotási szakpolitikai alternatívák kerültek vizsgálatra. A hatásvizsgálat keretében valamennyi opció részletesen elemzésre került, az alapforgatókönyvtől (0. opció) az Unió egészére kiterjedő átfogó intézkedésekig. A hatásvizsgálat készítői egyik opciót sem minősítették előnyben részesített megoldásnak, és a Bizottságra bízzák, hogy szakpolitikai megfontolásai alapján döntsön a lehetőségekről az alábbi öt területen:

i. A megújuló energia használatának a villamosenergia-ágazatban való növelésére vonatkozó lehetőségek

A támogatási rendszerekre vonatkozó közös európai keret 1. Kizárólag piaci mechanizmusok alkalmazása; 2. A szabályok egyértelműsítése eszköztár kidolgozása révén 3. Kötelező elmozdulás a beruházási támogatások felé.

A regionális megközelítés fokozottabb összehangolása: 1. Kötelező regionális támogatás; 2. A támogatást célzó programok részleges kötelező megnyitása a határokon átnyúló részvétel előtt.

A megújuló energiára összpontosító pénzügyi eszköz: 1. Uniós szintű pénzügyi eszköz, támogathatósági kritériumokkal; 2. Uniós szintű pénzügyi eszköz a magasabb kockázatú megújulóenergia-projektek támogatására.

Az ügyintézés egyszerűsítése: 1. A rendelkezések megerősítése: egyablakos ügyintézés, határidők, a felújítással kapcsolatos eljárások egyszerűsítése; 2. Az engedélyezési eljárások idejének korlátozása, kisebb projektek esetében automatikus jóváhagyás és egyszerű értesítés révén.

ii. A megújuló energia használatának a fűtési és hűtési ágazatban való növelésére vonatkozó lehetőségek

A megújuló energiaforrások használatának elterjesztése a fűtési és hűtési szolgáltatásban 1. Fűtés és hűtés céljára megújuló energia használatára vonatkozó kötelezettség előírása a fosszilis üzemanyagok forgalmazói számára 2. Ugyanezen kötelezettség előírása az összes üzemanyag-forgalmazó számára.

A megújuló energia és a hulladékhő használatának előmozdítása a távfűtési és -hűtési rendszerekben: 1. A bevált gyakorlatok megosztása; 2. Energetikai tanúsítványok és a helyi fűtési és hűtési szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása; 3. A 2. pontban szereplő intézkedések, valamint a fogyasztóvédelmi keretek megerősítése.

iii. A megújuló energia használatának a közlekedési ágazatban való növelésére vonatkozó lehetőségek

A megújuló energiák bevonása a közlekedési ágazatba 1. A megújuló energiaforrásokból származó fejlett üzemanyagok bevonására vonatkozó uniós kötelezettség; 2. A közlekedésben használt, megújuló energiaforrásokból származó összes üzemanyag bevonására vonatkozó uniós kötelezettség, továbbá az élelmiszer-alapú bioüzemanyagok kivonása (ezen belül további alopciók: 2A. Az élelmiszer-alapú bioüzemanyagok részleges kivonása 2030-ra; 2B. Az élelmiszer-alapú bioüzemanyagok teljes kivonása 2030-ra; 2C. Az élelmiszer-alapú biodízel gyorsabb kivonása és a üzemanyagok teljes kivonása 2030-ra); 3. Az előzőekben felsorolt opciók, továbbá a légi és a szállításban használt, megújuló energiaforrásokból származó összes üzemanyag bevonására vonatkozó uniós kötelezettség. 4. ÜHG-kibocsátáscsökkentési kötelezettség (ezen belül alopciók: 4B. ÜHG-kibocsátáscsökkentési kötelezettség az összes üzemanyag és a villamos energia esetében; 4C. ÜHG-kibocsátáscsökkentési kötelezettség a fejlett üzemanyagok és a villamos energia esetében; 4D. Fejlett üzemanyagok, villamos energia és alacsonyabb ÜHG-kibocsátású hagyományos üzemanyagok.

iv. A fogyasztók felelősségvállalásának ösztönzésére és megújuló energiával kapcsolatos ismereteinek bővítésére vonatkozó lehetőségek:

A fogyasztók támogatása abban, hogy állítsanak elő, fogyasszanak és tároljanak megújuló energiaforrásból előállított villamos energiát: 1. Uniós iránymutatás a saját energiafogyasztásról; 2. A fogyasztók támogatása a megújuló energiaforrásból előállított villamos energia fogyasztása és tárolása terén; 3. A saját energiafogyasztás ösztönzése az önkormányzatok esetében.

A megújuló energiaforrásból származó villamos energiára vonatkozó információk elérhetővé tétele 1. A származási garanciák rendszerének megerősítése; 2. Az 1. pontban szereplő intézkedések, valamint a származási garanciák kötelező nyilvánossá tétele; 3. A 2. pontban szereplő intézkedések, valamint a származási garanciák kiterjesztése az összes villamosenergia-előállítási módra.

A fűtési és hűtési, valamint a közlekedési ágazatban használt, megújuló energiaforrásokból előállított üzemanyagok nyomon követése: 1. A származási garanciák kiterjesztése a megújuló energiaforrásból származó, gáznemű üzemanyagokra; 2. A származási garanciák kiterjesztése a megújuló energiaforrásból származó, folyékony és gáznemű üzemanyagokra; 3. Alternatív nyomonkövetési rendszer kidolgozása a megújuló energiaforrásból származó, folyékony és gáznemű üzemanyagokra.

v. A megújuló energia terén 2030-ra kitűzött legalább 27 %-os cél elérését biztosító lehetőségek:

2020-ra vonatkozó nemzeti célkitűzések: a 2020-ra vonatkozó nemzeti célkitűzéseket, illetve az alapforgatókönyvet alapul véve.

Ütem: Lineáris, illetve nem lineáris.

A megújuló energiára vonatkozó uniós célnak megfelelő ambíciószint csökkenését ellensúlyozó mechanizmusok: 1. A nemzeti tervek ambíciószintjének felülvizsgálata; 2. Felülvizsgálatra vonatkozó rendelkezések, amelyek alapján szükség esetén egy későbbi szakaszban újabb uniós szintű mechanizmusok bevezetésére tehető javaslat; 3. Az uniós szintű intézkedések ambíciószintjének növelése; 4. Kötelező jellegű nemzeti célértékek bevezetése.

A kitűzött célok elérése terén bekövetkező elmaradás kiküszöbölése: 1. A nemzeti tervek felülvizsgálata; 2. Felülvizsgálatra vonatkozó rendelkezések, amelyek alapján szükség esetén egy későbbi szakaszban újabb uniós szintű mechanizmusok bevezetésére tehető javaslat; 3. Az uniós szintű intézkedések ambíciószintjének növelése; 4. Kötelező jellegű nemzeti célértékek bevezetése.

Mi az egyes érdekeltek álláspontja? Ki melyik opciót támogatja?

2015. november 18. és 2016. február 10. között nyilvános online konzultáció zajlott. Ennek során megerősítést nyert, hogy széles körű egyetértés van a tagállamok, nem kormányzati szervezetek, agytrösztök, befektetők és ágazati szövetségek között a tekintetben, hogy stabil és kiszámítható uniós szabályozási keretre van szükség a megújuló energiaforrások kapcsán, hogy a megújuló energiának a villamos energia, a fűtés és hűtés, valamint a közlekedés terén való használata tekintetében egyaránt intézkedéseket kell meghatározni, növelni kell a fogyasztók belső energiapiaci részvételét, fel kell számolni az adminisztratív jellegű akadályokat, és el kell érni a legalább 27 %-os kötelező uniós célt. **Az összes érdekelt** általánosságban egyetértett abban, hogy fokozni kell az infrastrukturális fejlesztéseket, különösen az intelligens energiahálózatok és az energiatárolás terén.

A tagállamok hangsúlyozták az ÜHG-kibocsátás csökkentése iránti elkötelezettségüket, valamint azt, hogy a kibocsátásokat el kell választani a gazdasági növekedéstől, továbbá, hogy életképes megújulóenergia-előállításra van szükség. Egyes **tagállamok** felhívták a figyelmet a megújuló energiának az energiabiztonság és az importfüggőség összefüggésében játszott szerepére. **Az iparág képviselői** kifejtették, hogy a piaci integráció és a beruházások hosszú távú védelmére

szolgáltató rendszer megerősítése révén alkalmassá kell tenni a piacot a megújuló energia befogadására, ami olyan stabil szabályozói keretet igényel, amely képes az innováció ösztönzésére, a gazdasági életképesség garantálására és a versenyképesség uniós szintű növelésére. **A nem kormányzati szervezetek** hangsúlyozták, hogy a decentralizáció fokozása érdekében meg kell erősíteni a fogyasztói jogokat, a helyi közösségek szerepét, és növelni kell a polgárok körében a jövőbeni rendszerek elfogadottságát.

C. Az előnyben részesített opció hatásai

Melyek az előnyben részesített opció előnyei (ha nincs ilyen, akkor a főbb opciók előnyei)?

E pillanatban nem lehet teljes egészében számszerűsíteni a hatásokat, mivel nem került kiválasztásra előnyben részesített opció. A fent bemutatott 1–4. opció a befektetői bizalmatlanság kezelését, a költséghatékonyság növelését, a piaci hiányosságok kiküszöbölését, a jelenlegi szabályozási keretek naprakésszé tételét és a polgári részvétel növelését célozzák.

A főbb intézkedések végrehajtása hozzájárul ahhoz, hogy az EU teljesítse az üvegházhatásúgáz-kibocsátás mérséklése terén kitűzött célokat (mivel hozzájárul az üvegházhatásúgáz-kibocsátásnak a referencia-forgatókönyvben szereplő értékhez képest további 5%-kal való csökkentéséhez). Hozzájárulhat továbbá az EU által az importenergiáért fizetett összeg csökkentéséhez (a 2030-ra vonatkozó célok végrehajtásából eredő hatások a 2012–2023 közötti időszakban összességében 221 milliárd eurós csökkentést jelentenek), és egyéb járulékos előnyökkel is járhat, például a környezetszennyezés mérséklésével és az egészségkárosodással kapcsolatos költségek évente 12,3–19,5 milliárd euróval csökkenhetnek.

Mekkora költségekkel jár az előnyben részesített lehetőség (ha nincs ilyen, akkor a főbb lehetőségek)?

A kidolgozott fő opciók társadalmi, gazdasági és környezeti hatással járhatnak tagállami szinten. Ahol lehetséges volt, a hatások számszerűsítésre kerültek.

Milyen hatást gyakorol az intézkedés a kkv-kra és a versenyképességre?

A hatásvizsgálat kifejezetten a kkv-knak szóló kivételeket tartalmaz annak érdekében, hogy a megújuló energia terén 2030-ra elérendő uniós célkitűzés teljesítésére irányuló intézkedések ezek versenyképességét is előmozdítsák (az ügyintézés egyszerűsítése, az állami támogatásokkal kapcsolatos konkrét rendelkezések, a saját energiafogyasztás terjesztése).

Jelentős lesz-e a tagállamok költségvetésére és közigazgatására gyakorolt hatás?

A tagállamok arra kapnak felkérést, hogy járuljanak hozzá a megújuló energia terén 2030-ra elérendő uniós célkitűzés teljesítésére irányuló közös erőfeszítéshez olyan intézkedések révén, amelyek valószínűsíthetően hatással lesznek költségvetésükre és közigazgatásukra.

D. További lépések

Mikor kerül sor szakpolitikai felülvizsgálatra?

A megújulóenergia-irányelv egyes rendelkezései, így a nemzeti szintű, jogilag kötelező erejű célértékekre vonatkozó 2020 decemberében hatályukat veszítik. A hatásvizsgálat a megújulóenergia-irányelv 2020 után érvényes intézkedéseinek vizsgálatára törekszik. Egyes opciókon belül az is kidolgozásra került, hogy a felülvizsgált megújulóenergia-irányelvben

felülvizsgálati rendelkezéseknek is szerepelniük kell a nemzeti szintű, jogilag kötelező erejű célértékekről a 2030-as uniós célértékre való elmozdulás megfelelő nyomon követése és végrehajtása érdekében.